

NATUUR EN BOS GEEFT RICHTING

Vlaanderen
is natuur

Hondenzones

© Vilda / Yves Adams

Daarom moet een hond aan de leiband

De natuur nodigt uit om je hond de vrije loop te geven. Toch is dat geen goed idee. Veel mensen zijn bang van loslopende honden. Zeker kinderen! Grondbroeders zoals reeën en vogels panikereren waardoor jongen aan hun lot worden overgelaten. Beschermde of zeldzame planten worden beschadigd. In grazende kuddes (schapen, paarden, runderen,...) die ingezet worden om natuur te beheren, ontstaat onrust. Opgeschrikte dieren zijn gevaarlijk en kunnen gekwetst of gedood worden. Aangelijnd bescherm je meteen je beste vriend tegen een gevecht met andere honden of wilde dieren zoals een ree of een everzwijn en ook tegen teken en ziekten.

Hondenzones zijn speciaal afgebakende groene zones waar honden vrij kunnen loslopen onder het toezicht van hun baasje

In bossen en natuurgebieden horen honden altijd aan de leiband. De algemene aanlijnplicht voor honden is belangrijk voor de veiligheid van mens en dier. In hondenzones kunnen honden - onder toezicht van hun baasje - wel vrij rondlopen.

Wil je een hondenzone aanleggen in een (beschermde) bos- of natuurgebied? Leg je ontwerp best eens voor aan Natuur en Bos.

Hondenzones in Vlaanderen

Natuur en Bos legde in ruim 40 bos- en natuurgebieden hondenzones aan. Dat gebeurt meestal op vraag van hondenbaasjes uit de buurt.

Op www.natuurenbos.be/hondenzones vind je een overzicht van alle hondenzones in Vlaanderen.

De ideale hondenzone ziet er zo uit

Een hondenzone kan in **alle openbare bossen, natuurgebieden, privébossen en op graslanden** voorkomen. Elke eigenaar of terreinbeheerder is vrij om een hondenzone in te richten. Van provincies over gemeenten tot natuurverenigingen en zelfs privé-eigenaars. We zetten je graag op weg met enkele suggesties.

1. Een goede locatie voor je hondenzone is makkelijk bereikbaar, nabij een woonkern of parking en tussen de 500 m² en meerdere hectares groot.
2. Maak de locatie zichtbaar met
  - een herkenbaar bordje
  - een bankje om voortdurend toezicht te houden
  - een bord met het reglement
  - een hondentoilet of hondenpoepvuilnisbak
  - natuurlijke landschapselementen zoals glooiingen, een waterpartij of een poel, enkele grote bomen en heggen en struiken
3. Een omheining of begrenzing kan visueel en fysiek nuttig zijn. Zowel voor de veiligheid van wandelaars en honden als voor andere dieren. Hermetisch afsluiten hoeft niet. Denk aan grenzen in natuurlijke materialen (wilgenvlechtwerk, haag,...), met één of meerdere klaphekkens als toegang.

Maar voor we de honden loslaten: enkele aandachtspunten

De rechtsgrond voor een officiële hondenzone staat in het **Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten** van 5 december 2008. Een hondenzone is een “zone die bestemd is voor niet-aangelijnde honden en hun begeleiders” (art. 115°). Enkel in hondenzones mogen honden loslopen (art. 3 3°), behalve enkele typische uitzonderingen zoals jacht. Een hondenzone in een bos- of natuurgebied, moet deel uitmaken van een goedgekeurde toegankelijkheidsregeling (art. 5§3) die de recreatieve mogelijkheden van natuurdomeinen vastlegt. De **toegankelijkheidsregeling** kan onderdeel zijn van een goedgekeurd natuurbeheerplan.

Meer info op >> www.natuurenbos.be/toegankelijkheid

Voor het inrichten van een hondenzone moet de beheerder geen omgevingsvergunning aanvragen. Een vergunning blijft wél nodig voor bijvoorbeeld het kappen van bomen of het plaatsen van rasters in een bos (zie kompasnaald ‘*Kappen van bomen*’).

Subsidies voor de aanleg zelf zijn er niet. Wel zijn er openstellingsubsidies voor gebieden van minstens 5 hectare met een goedgekeurd natuurbeheerplan en een toegankelijkheidsreglement.

Info op >> www.natuurenbos.be/subsidies

Vermeld duidelijke afspraken

Zorg ook voor een goed omschreven onderhoudsbeheer van de hondenzone in het natuurbeheerplan (zie kompasnaald ‘*Natuurbeheer in één plan*’). Een goede peter of meter (bijvoorbeeld een hondenschool uit de buurt) kan hierbij helpen.

Hondeneigenaars zijn verplicht om zelf de uitwerpselen van hun hond op te ruimen. Toch raken hondenzones vaak alsnog bevuild. Breng dit - en andere afspraken (o.m. de aansprakelijkheid) - extra onder de aandacht via duidelijke voorschriften.

- Houd uw hond aan de lijn tot in een hondenzone.
- Ruim ook in een hondenzone de hondensoep op en deponeer die in de hondensoepvuilnisbak.
- Deponeer overig afval, zoals verpakkingen van eten en drinken, in de gewone vuilnisbak.
- Houd uw hond rustig, denk aan de bureu. Geluidsoverlast in en rond een hondenzone door u of uw hond is verboden tussen 22 uur en 7 uur.
- Houd het veilig voor andere mensen en honden.

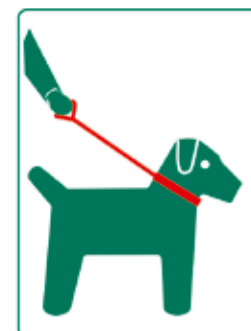

Zo herken je een hondenzone

- Hier mag de hond vrij rondlopen
- Zo herken je een hondenzone
- Blijf als baasje wel in de buurt

- Honden zijn toegelaten op de wandelpaden
- Maar hou de hond aan de leiband
- Gemeente bepaalt waar op het openbaar domein (buiten de hondenzones) de hond aan de leiband moet

- Honden niet toegelaten
- Zelfs aan de leiband geen honden toegelaten
- Dit komt onder andere voor in bepaalde natuurreservaten of begrazingszones

Wist je dat?

- Eén gezin op vijf in Vlaanderen heeft minstens één hond. In totaal leven er 1 miljoen honden die af en toe eens beweging nodig hebben.
- Een hondenzone kan ook een andere vorm krijgen dan een (omheinde) groenzone. Zoals een wandellus langs een aangeduid tracé in het bos. In dat geval is de lus idealiter minimaal twee kilometer lang. Meerdere aaneensluitende paden zorgen voor variatie en maken het nog aantrekkelijker.
- Wanneer de hondenzone een open grazige strook is, spreekt men soms ook van een hondenweide.
- Slecht onderhouden voorzieningen verhogen het onveiligheidsgevoel en zetten aan tot vandalisme.
- Loopt een hond vrij rond in een natuurdomein en in niet-hondenzone, dan kan de natuurinspecteur of boswachter een aanmaning geven.

Algemene informatie en enkele tips
vind je op >> [www.natuurenbos.be/
hondenaandleiband](http://www.natuurenbos.be/hondenaandleiband)

Waarom honden wel aan de leiband moeten,
vind je op >> [www.natuurenbos.be/
q-a-honden-aan-de-leiband](http://www.natuurenbos.be/q-a-honden-aan-de-leiband)

Voor technische informatie en aanpak,
raadpleeg het Vademecum voor 'Recreatieve
infrastructuur' >> [www.natuurenbos.be/
publicaties/publicaties/vademecums](http://www.natuurenbos.be/publicaties/publicaties/vademecums)
(Technisch vademecum: Recreatieve
infrastructuur p.57-60)

Voor inspiratie, maar ook voor informatie
over domeinbeheerders, machtigingen en
beheerplannen >> [www.natuurenbos.be/
hondenzones](http://www.natuurenbos.be/hondenzones)

Contact

Relatiebeheerder, boswachter/regio-
beheerder van Natuur en Bos

Natuur en Bos van de Vlaamse overheid
Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel

T 02 553 81 02

E natuurenbos@vlaanderen.be

Provinciale diensten:

- Antwerpen:
aves.ant.anb@vlaanderen.be
- Limburg:
aves.lim.anb@vlaanderen.be
- Oost-Vlaanderen:
aves.ovl.anb@vlaanderen.be
- Vlaams-Brabant:
aves.vbr.anb@vlaanderen.be
- West-Vlaanderen:
aves.wvl.anb@vlaanderen.be

Notities

Verantwoordelijke uitgever: Jelle De Wilde, Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel